

PROF. DR. FERİDUN NÂFİZ UZLUK (1902-1974) HAYATI – ÇALIŞMALARI*

Prof. Dr. Aykut Kazancıgil

Ankara Üniversitesi Tıp Tarihi Bölümü'nün kurucusu, büyük kültür adamı, Mevlana Celalettin Rumi ailesinden Feridun Nafiz Uzluk 1902 yılında Konya'da doğmuştur. Babası yemen şehitlerinden Ahmet Hamdi Bey'dir. Kardeşi Şehabettin Bey'le beraber annelerinin öz verili eğitimi ile Konya'da yaşamışlar, Uzluk aynı şehirde İdadiyi bitirerek İstanbul Tıp Fakültesi'ne girmiştir.

Genç Feridun Nafiz İstanbul'a geldiği zaman I. Dünya Savaşı bitmiş memlekette büyük bir kargaşa hüküm sürmektedir. Gönlü hekim olmayı arzu etmektedir. Darülfünun Tıp Fakültesi Haydarpaşa'daki muhteşem binadadır. Orada 1909'dan beri asker ve sivil talebe beraberce okumaktadırlar. Yalnız askerler yatılı, siviller gündüzlüdür. Feridun Nafiz sivil tıbbiyeye kaydolar. Hocaların hepsi büyük deneyimli hakikaten üstat kişilerdir. Derslere coşku ile devam eder, sınıfının sevilen kişilerinden biri olarak tıp deryasına dalar. Kardeşi Şehabettin Uzluk da mimarlık eğitimine yönelmiş bulunmaktadır.

Konya'dan gelirken kendi çevresinin insanların tavsiyelerini de beraber getirmiştir. İstanbul'da yıllar boyunca himayesinde yaşayacağı ve eskiden beri tanıdığı ünlü Mevlevi Şeyhi Ahmet Remzi Dede ile karşılaşır. Ahmet Remzi Dede savaş süresince Mevlevi taburu ile beraber güney cephesinde savaşa katılmış ve mütarekeden sonra İstanbul'a dönmüştür. Nesebini gayet iyi bildiği bu gençle ilgilenir ve yıllar boyu ona destek olur. Aslında gerekli olan maddi yardım olmayıp manevi destektir. Bunu ona yetki ile ve bilgi ile sağlar. Nitekim bu ilişkileri yıllar sonra Uzluk, Mevlevilikle ilgili kitaplar yayınlarken de devam etmiştir. Feridun Nafiz, Ahmet Remzi Dede vefat ettiğinde Süheyl Ünver'e yazdığı bir mektupta ona karşı olan hislerini şöyle anlatır.

* Bu çalışma, X. Millî Mevlâna Kongresi Tebliğler, C.II, Prof. Dr. Feridun Nâfiz Uzluk Armağanı, Konya 2003'te yayınlanan metindir.

Dedemizin ölümü büyük bir kayıptır. Çünkü eski usulün yetiştirdiği güzide neciplerden birisiydi. Efendi merhum Ankara'dan vedası sırasında: "artık dönemem" demiştir. Büyük dedesi olup Hemdem Said Çelebi'nin müşidi Şeyh Süleyman Efendi ile dedesi ve babası Ataullah Efendilerin ve kardeşinin medfun olduğu Seyyid Burhaneddin-i Muhakkik-i Tirmizi Hazretleri Türbesi'ne defn edilmiştir. Cenazesi çok kalabalık ve parmaklar üstünde taşınmıştır. Rahmetullahi aleyh. Müşarün-ileyh'in irtihali fakiri pek sarstı. Çünkü pek severdim hülasa:

"Elden ne gelir ağlamadan gayri bu hale".

Tıp eğitimi süresinde Feridun Nafiz, Türk Psikiyatrisinin temel kuruluşlarından biri olan Toptaşı'na da devam etmiş, orada Mazhar Osman Hocayı tanımış, İhsan Şükrü Aksel'le ve Talha Seymenoğlu ile tanışmış bu kişilerle uzun süre ilişkisi olmuştur. Bu dönemde sinir sistemi hastalıklarından, akıl sağlığı kongrelerinden bahseden makaleleri ve İhsan Şükrü Aksel ile beraber yayınladıkları bir yazıları vardır. Son derece dikkatli ve her şeyi kaydeden Uzluk, Ulu Arif Çelebi Rubailerini, başlıklı kitabında: "Tıp Fakültesi 4. Sınıf öğrencisi iken biraderimle birlikte 23.10.1923 günü Yenikapı Mevlevihanesi'ne gitmiştim..." ifadesiyle Uzluk'un (FKB uygulaması 1925'de başladığına göre) 1919-1924 arası tıp eğitimi yaptığı anlaşılmaktadır.

Tıbbiyeyi bitirdikten bir süre sonra artık Konya'ya dönmek istiyor, oraların manevi havası gözünde tütüyordu. İşte tam bu sırada 4 Eylül 1925 tarihli 2147 sayılı kanunla bütün tekkeler ve zaviyeler, bu arada Mevlevi tekkeleri de kapatılır. Hiç kuşkusuz Feridun Nafiz bu olaya derinden üzülmüş, bir yerde kalbi kırılmıştır. Ancak bunun geçerli bir olasılık olduğunu da kabul eder. Mevlevi kültür mirasının dev yapısını korumanın gereğini aklına ve gönlüne yerleştirir ve hayatı boyunca bu konuda gayret sarf eder. Aslında tekkelerin kapatılmasıyla beraber hakikaten birer kültür yuvası olan Mevlevihanelerin, türbelerin, düştükleri perişan durumu hiçbir şekilde kabul etmez ve anlamaz. Çünkü bunlar bir yerde yalnızca Mevlevi tarikatının ve diğerlerinin malı değil Türk kültürünün de esaslı bir unsurudur. Hükümet tabipliğinden sonra Konya'da bulunduğu sürede Uzluk mesnevihan olmuştur. Bunu Ünver'in yayınladığı ve son dönem Mevlevi şeyhlerinin listesini içeren (bir bölümü de bizzat Uzluk'un verdiği notlara dayanan) önemli belgelerde (Güldeste 1965) bu husus şöyle belirtilmektedir.

“Kilis Mevlevihanesi son şeyhi Abdülğani Dede (Listedeki 37. Şeyh) hocamız Feridun Nafiz Uzluk listesinde Kilis Mevlevi şeyhi Subuhi Dede'nin oğludur. Abdülğani Tefvik Dede muhterem hocamıza mesnevihanlık icazetini Nisan 1344-1928 tarihinde vermiştir.”

Uzluk gençlik yıllarından itibaren tıp ve kültür tarihi ile çok yakından ilgilenmiş güçlü bir Farsça ve Arapça yanında Fransızca ve Almanca öğrenmişti.

Erişebildiğimiz kadarıyla ilk yazısı 1922'de Peyam-ı Sabah'ta çıkmıştır. Daha sonraki yıllarda Konya'da Babalık ve Aksaray Gazetesi'nde makaleleri yayınlanır. Bu arada hükümet tabibi olarak Mesudiye kazasında çalışmaktadır. Bundan kısa bir süre sonra bilindiği gibi Hitler Almanya'sında gergin bir siyasi ortama girilmiştir. 1933 yazında çeşitli nedenlerle Almanya'dan çıkarılan bilim adamları İstanbul Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev almışlardı. Bunlardan biri de Braun'dur. Almanya'daki rejimle herhangi bir çatışması olmayan kişiler yine görevine devam etmiş fakat Türkiye ile ilişkileri bu tarihten itibaren kopmuştur. Uzluk Sağlık Bakanlığı kadrosunda görevli iken izin alarak kendi hesabına uzmanlık eğitimi için Almanya'ya gitmeye karar verir. Aksaray Gazetesi'ndeki bir yazısında Konyalılara veda ederek ayrılır.

Bu arada daha üniversite reformu olmamıştı. Münih Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji Profesörü olarak Colle'nin yerine geçen Prof. Kieskalt 1933 yılı başlarında Sıhhat Vekâletinin davetlisi olarak Türkiye'ye gelmiş, Ankara'da kurulmakta olan Refik Saydam Enstitüsü için müşavir olarak çalışmış ve değerlendirmelerini rapor halinde sağlık bakanlığına iletmıştır.

İşte Feridun Nafiz, şöhretini Türkiye'de duyduğu bu ünlü hoca ile temasa geçer ve kendisine sıcak bakan Hijiyen Enstitüsü direktörü Prof. Kieskalt'ın yanında çalışmaya başlar. Aynı zamanda dâhiliye kliniğinde bulaşıcı hastalıklar bölümüne de devam eder. Mükemmel Arapça ve Farsça bilen bu genç adam Münih Kültür Süsheim'i dünyasında kısa sürede doğu bilimcilerle yakın ilişkiler kurar, bunların izinde özellikle Süsheim'i belirtmek gerekir. Türkiye'ye geldikten sonra bu önemli bilim adamının yazılarını yayınlamıştır. O yıllarda Uzluk, hayatının son dönemlerindeki gergin ve sinirli hava içinde değildir. İlişkilerinde sıcak insanlara yakın, nazik ve şık giyinen derli toplu bir çelebidir. Bu satırların yazarı kendisini 40'lı yılların başında tanımış ve 1960'lı yılların başına kadar

Feridun Nafiz'in bu özellikleri sakladığını bizzat görmüştür. Münih'ten sonra Hamburg'da ünlü "Tropik Ülkeler Hastalıkları Enstitüsü'nde" bir süre çalıştıktan sonra Türkiye'ye döner.

Feridun Nafiz çok genç yaşında Hamburg'da asistan iken kıymeti takdir edilen önemli kişiliktir. Uzluk kendini kabul ettirmiş geniş kültürü, genç yaştaki yayınları, Doğu ve Batı dünyasını iyi tanınması ile dikkati çekmiştir. Nitekim sonradan çeşitli nedenlerle tartışacağı Dr. Osman Şevki Uludağ'ın 1925'de yayınladığı Osmanlı Tıbbi ile ilgili bir kitabını Tarih Kurumu'nca bastırılmasını isteyince, dizilen müsveddeleri Kurum o sırada Hamburg'da olan Uzluk'a göndermiştir.

Feridun Nafiz önce Münih'te çalışmaya başlar, burada hem mesleki çalışmalarını yürütürken bir taraftan da kültür çevreleriyle ve doğu bilimleriyle ilgili araştırmacılarla ilişki kurar. Artık otuz yaşlarında sağlam temeli olan çalışkan bir kişi olarak gözükmektedir. İki seneyi aşan bir süre orada çalıştıktan ve sertifika aldıktan sonra Hamburg'a gider orada ünlü "Sıcak Memleketler Hastalıkları Enstitüsü"nde çalışmaya başlar. Orada da bulaşıcı hastalıklar ve mikrobiyoloji ile ilgili bilgilerini geliştirir. Döneminin bulaşıcı hastalıklar ve mikrobiyoloji ile ilgili en çağdaş bilgileriyle donanmış olarak 1935 yılında memlekete döner.

Onun Almanya'da olduğu yıllarda üniversite reformu gerçekleşmiş, pek çok yabancı hoca Türkiye'ye gelmiş bu arada Süheyl Ünver tarafından İstanbul Tıp Fakültesi'nde bir Tıp Tarihi Enstitüsü kurulmuştur. O yıllarda çıkan soyadı kanunuyla Feridun Nafiz, Uzluk soyadını almıştır. Artık 1935'den itibaren Ünver ve Uzluk arasında uzun yıllar süren fikir alışverişi ve dostluğu başlamıştır. Birbirlerine zaman zaman mektuplar yazmışlar, fikir alışverişinde bulunmuşlar, karşılıklı yayınlarını değerlendirmişlerdir. Giderken izinle ayrıldığı Sağlık Bakanlığı kadrosuna yeniden dönmüş ve Trakya Bölgesi Sağlık Müfettişi olarak göreve başlamıştır. Bu arada İstanbul'da Tıp Tarihi Enstitüsü'nün çıkarılmakta olduğu Arşiv'de Tıp Tarihi ile ilgili önemli yayınları çıkmaya başlar. Mevlevilikle ilgili iki kitabı arka arkaya yayınlanır. 1940'da kurulan Türk Tıp Tarihi Cemiyeti'nin kurucu üyesidir. Bir süre Trakya'da çalıştıktan sonra Sağlık Bakanlığı Merkez Teşkilatı'nda Refik Saydam Enstitüsü'nde görevlendirilir. Burada eski hocası Sever Kamil Tokgöz çalışmaktadır. Çevreye çok iyi uyum gösterir ve bir taraftan tıp tarihi, Mevlevi kültürü ile ilgili yazılar yazarken diğer taraftan bir kültür yatırımı yapmak için Ankara'da bir matbaa kurmaya karara verir. O dönemde daha önce adından bahsettiğimiz Ahmet Remzi Dede

Ankara'ya yerleşmiş, Nuri Genç Osman, Veled Çelebi gibi üstatlar Ankara-Konya arasında belirli bir kültür ortamı oluşturmuşlardır. Ankara'da 1940 yılında Kaledibi semtinde kurulan matbaa Uzluk ve arkadaşlarının gayretleri ve fiilen paralarıyla faaliyete geçirilmiştir. Uzluk varını yoğunu bu hayırlı işe yatırır. 1937'de yayınladığı Mevlana'nın Yedi Öğüdü ve Mektubatı adlı eserlerini "Anadolu Selçukileri Gününde Mevlevi Bitikleri 1 ve 2" diye sıralamıştı. Bu defa kendi matbaasında Sultan Veled'in şiirlerini bastırır. Esere önemli bir açıklama ve ekler ilave eder ve orijinal metinle birlikte 1941 yılında Mevlevi Bitikleri 3 sayısı ile yayımlanır. O yıllarda Ankara'da tek parti yönetiminin en katı uygulamaları gerçekleştiriliyordu. Ayrıca yine o yıllarda Atatürk dönemindeki milli kültür yönelimi tamamen değişmiş Avrupa-merkezli bir edebiyat anlayışı devlet desteğiyle ve Nurullah Ataç yönelimi ortaya konmuştur. Her ne kadar Avrupa-merkezli olmayan tarih anlayışı yine devam ediyor ve bu dönemin siyasi yöneliminden çok büyük tarihçi üstatlar ve âlimlerin çokluğu ve gücü dolayısıyla yaşıyordu. Bu ortamda Uzluk'un bu büyük başarısı doğu dünyası ile her türlü ilişkiyi kesmek isteyen kültür anlayışına karşı bir tezat, matbaanın kuruluşu da bir karşıtlık olarak görülüyordu. Ayrıca kurulan bu yeni matbaa o zaman için aşağı yukarı hiç basılmayan bir eseri, Asım Köksal'ın İslam İlmihali'ni 10.000 adet bastırmış ve yokluğu hissedilen bu eser hızla Anadolu'da yayınlanmıştır. Yine bu arada Sağlık Bakanlığı'nın önemli bir kitabı bu matbaada yayınlanmıştır. Nitekim bir yayından bahseden Ünver, konunun gelişim şeklini bildiği için "Eserin 1941'de Ankara'da Uzluk Matbaası'nda basılması ayrıca bir hadisedir" diyerek 1948 yılında bu olaya bir gönderme yapmaktadır.

Sonuçta ilahlar kızdılar. Ve anlaşılmasın bir emirle hiçbir açıklama yapmadan bir gün matbaa binası yıktırıldı. Yüzlerce harf klişesi dağıldı gitti, aletler kırıldı ezildi. Bu korkunç olay Feridun Nafiz Uzluk'u kalbinin en derin noktasından yaralamıştı. İlk defa büyük bir kırgınlık yaşadığı 1925 yılında böyle bir sarsıntı duymamıştı; o zaman belirli kanuna dayanan olayların belirli bir mantığı vardı, en nihayet inkılap yıllarının belirli bir kanuna dayanan bir tasarrufuydu. Ama bu anlaşılmasın bir kaba güç gösterisiydi. Diyorlardı ki "sen artık sus" ve ayrıca "bir şey yapma" diyerek uyarıyorlardı. Uzluk bu inanılmaz olayı aşağıdaki satırlarda anlatır:

"1940 da Ankara'da kooperatif yayınında Uzluk Basımevi adıyla bir Matbaa açmıştım. İbni Bibi'nin mufassal Selçuknamesi'nden biraderi Bedrettin Yahya'nın kısalttığı -

yukarıda işaret ettiğimiz gibi 1902 de basılan – Selçuk Tarihini dilimize bir arkadaş çevirip Anadolu Selçuki Devleti Tarihi unvanı altında neşretmişim. Hollandalı âlimin çalışmasından tam 40 yıl sonra Türk Milletine, Selçuk Tarihine ait bir kitap Türkçe’ye çevrilip takdim ediliyordu.

Birinci kitabın yayımlanmasından sonra şimdi bütün arzum Aksaraylı Tezkiresi diye anılan ve Kerimeddin Mahmud’un bizzat görüp yaşadığı hadiseleri dile getiren Farsça Tarihini tercemeyle basmak istiyordum. İbni Bibi 680/1282 yılına kadar olup bitenleri kaleme aldığı halde Aksaraylı 723/1323 senesine değin olayları yazmıştı. Bunun İstanbul’da - aynı kâtabin kopya ettiği - iki nüshası vardı. İlim dünyasının pek iyi tanıdığı Kilisli Muallim Rıfat Bilge’ye 1939 da mühimce bir para vererek benim hususi kitaplığım için istinsah ettirmiştim. Bugün ihtiyarlanmış, hasta ve zarurete düşmüş bu emektar bilgin; Dede Korkud Kitabı’nı, Divan-ı Lugat-it-Türki, İbn-i-Mühenna Lugatı’nı, Sultan Veled’in Türkçe Divanı’nı, Ferhenkname-i Sa’di tercemesini, Kadı Burhaneddin’in Bezm-u-Rezm adlı Farsça Tarihini, Ebu Hayyanın Lisan’ül-Etraki’ni tashih ve basmasına kifayyetle nezaret etmiş, benim muazzam Sultan Veled divanını o kopya etmiş, basımına o bakmıştı.

Bu arada Uzlu matbaasının başına beklenmedik bir felaket geldi. Ankara Kalesi eteklerinde park kurmak bahanesiyle bizim Matbaada dahil olmak üzere birçok ev, ticarethane, apartmanı yıkmak emrini anlatan şiddetli bir ultiatom aldık, binanın hemen boşaltılması isteniyordu. Resmi protestolara, ağızdan söylemlere rağmen yıkılma kararı kesin idi. İstibdad devrinde bile olsaydım, memleketin hayrına çalışan, Padişahın, kodamanların mevkilerine dokunmadıkça onlar dahi böyle bir facia yapamazlardı. Aman Rabbim, bu nasıl kötü bir devirdi ki, bunca emeklerle kurulan Cumhuriyet zamanında bana mutlakiyet günlerini hatırlatıyor. Üsküdarlı şair Talat:

“*Hasret olduk devr-i İstibdada biz*” mısraını her halde böyle sıkıntılı saatlerinde yazmıştı.

Amerika’dan gelen Entertip Makinesini 6.500 liraya, iki baskı makinesinden birisini 1.500, diğerini 2.300 liraya öbür kıymetli alet ve edevatı yok pahasına elden çıkartmak zorunda kalmıştım. İstanbul ve Trakya’dan gelen ahali değil matbaa kuracak bina, hatta oda bulamıyordu. Halk Partisi Hükümeti gözünü kırpmadan, bize bir yeni bina göstermeden 10 ailenin geçindiği matbaamı, bu irfan ocağını söndürmüştü. Belediye İmar İş-

leri'nde uğraşan birisinin bize gelen bu musibetlerden büyük faydası olmuştu. Kale eteğindeki iki apartmanı yüze çıkmıştı. Fakat çok geçmeden zaman onlara da aman vermedi.

Zalim yine bir zulme giriftar olur ahir

Elbette olur ev yıkanın hanesi viran.

Yıkılan ev değil sevgili matbaamdı; eğer o yaşasaydı, şimdi karşınıza 3 Selçuk Tarihi ile değil 30 mühim kitapla çıkardım:

“Derelerden akan bulanık seller,

Derdim içerededir ne bilsin eller.”

Fakat bu acıklı olay dahi benim cesaretimi sarsamazdı, o halde derhal işe başlamanın zamanı idi, aziz arkadaşım Nuri Gençosman, bendeki yazmadan tercemesini yaptı, 1943'de Aksaraylı Tarihi “Anadolu Selçukluları Gününde Tarih Bitikleri (Kitapları) serisinin 3 üncüsü olarak yayınlandı. T. Tarih Kurumu asıl metni ancak bir yıl sonra Ankara'da bastırabildi.” (1944)

Güçlü manevi yapısı, devlete olan bağlılığı ve inancı ile bu olayı atlattır fakat pek çok kişi kendisine bir tür taziye ziyareti yaparlar, bu susan ve etrafa mağrur bir edayla bakan kişi karşısında, bu iş yapanlar da bir şey diyemez. Herkes önüne bakar, bizde usul olduğu üzere bu iş üzerinde konuşmayalım, zamanla unutulur gider derler. Ve tabii Uzluk'un Tapu, Polis Müdürlüğü ve İç işlerine yazdığı istidalar da derin bir sonsuzluk uykusuna dalarlar. Bütün bunlar olurken Uzluk sürekli makaleler yazıyor ve ısrarla kitaplar yayınlıyordu. Dönemin önemli dergilerinde ismi görülmeye başlanmıştır. Sağlık Bakanlığı'ndaki çalışmaları 1946 yılına kadar sürer gider. O yıl Ankara Tıp Fakültesi kurulmaktadır. Fakültenin Tıp Tarihi Kürsüsü için kadro ilan edilir; başvuran üç kişi Osman Şevki Uludağ, Muharrem Mazlum Paşa ve Feridun Nafiz Uzluk'tur. Seçimi büyük bir ekseriyetle Uzluk kazanır ve Ankara Tıp Fakültesi Tıp Tarihi hocası olarak hemen göreve başlar. Önce bir başvuru kütüphanesinin kurulması için gayret sarf etmeye başlar. Nitekim ayrıldığında 15.000 ciltlik çok kıymetli bir referans kütüphanesi kurmaya muvaffak olmuştur. O yıllarda Ankara'da Aydın Sayılı Dil-Tarih Coğrafya Fakültesi'nde Bilim Tarihi kürsüsünü kuruyordu. O da büyük bir atılımla çalışmaya başlamıştı. Dönemin kültür ortamında bu tür kendimize dönük araştırmalar geçerliydi. Bu şekilde yıllar süren başarılı bir çalışma döneminden sonra yeni bir sarsıntı Uzluk'u üzer. Millî Birlik Komitesi

tasarrufu olan 147'ler uygulaması ile 1960'da üniversiteden uzaklaştırılır; bu olay düzel-dikten sonra (1962) gene aynı şekilde çalışmağa devam eder. Nihayet 1972'de kendisini yine üzen bir olaylar zincirinden sonra emekli oldu.

Büyük bir kültür adamı ve tıp tarihçisi olan Feridun Nafiz Uzluk'un derleyebildiği-miz yayınlarını ekliyoruz. Yazımı bitirirken tanımak bahtiyarlığına eriştiğim kişiliği ve hatırası önünde saygı ile eğilirim.

Uzluk'un Yayınları

A- Kitaplar

1. *Mevlana'nın Yedi Öğüdü* (Mecalis-i Sab'ay-ı Mevlana) Düzelten: Ahmed Remzi Akyürek, Çeviren: M. Hulusi. Önsöz ve Yayınlayan: Feridun Nafiz Uzluk, İstanbul 1937 Bozkurt Basımevi. IX+108+146+126
“Anadolu Selçukileri Gününde Mevlevi Bitikleri No I”
Not: Kitabın açıklama ve önsöz bölümünden sonra 1-146. Sayfaları arasında Mevlana'nın Yedi Öğüdü'nün M. Hulüsi tarafından yapılan Türkçe tercümesi, 1-126. sayfalar arasında da eserin Farsça metni yer almıştır. Bu yayın hakkında S. Ünver, Cumhuriyet, 18.XI.1937'de önemli bir tanıtma yazısı kaleme almıştır. Ayrıca bazı eleştiriler de yayınlanmıştır. Uzluk bunlara cevap vermiştir (bkz. yay. 104)
2. *Eski Viyana Tıp Talimi ve Onun Adli Sultan Mahmud Zamanında İstanbul'da Yayılması*, İstanbul Üniversitesi Tıp Tarihi Enst. Yay. No. 10, Kader Matb. 34 sayfa+ 6 resim, İstanbul, 1937.
Not: Daha önce Türk Tıp Arşivi içinde yayınlanmış makalelerin derlenmesi ve ek açıklamaları. Ayrıca Störk, Şanizade ve ünlü kitabı hakkında ilk elden bilgi veren bu eserde Süheyl Ünver'in bir ön sözü mevcuttur.
3. *Mevlana'nın Mektupları*, Düzelten: Ahmed Remzi Akyürek. Mukaddime: Veled Çelebi İzbudak. Önsöz ve yayınlayan: Feridun Nafiz Uzluk. Sebat Basımevi. 174+27 s., İstanbul 1937.
“Anadolu Selçukileri Gününde Mevlevi Bitikleri: No. 2”
Not: Kitabın 1-174 sayfaları arasında eski yazı metni vardır. Önsöz Farsça metin, Türkçe çevirisi, Mevlana'nın hayat hikâyesi verilmiştir. S. Ünver Mektubat'ın tıp

tarihi açısından önemi ile ilgili bir tanıtmayı Cumhuriyet gazetesinde yayınlamıştır (23.VIII.1937). Bu yayınlı ilgili eleştirilere Uzluk cevap vermiştir. (bkz. Yay 97-98)

4. *Düzmece Nazariyesi İflas Etmıştır*, İstanbul, 1940.
Not: Osman Gazi'nin dedesini bir rum korsanı, Fatih Sultan Mehmet'in dedesini düzmece Mustafa'ya götürmek isteyen birisine belgeleriyle birlikte yazılmış cevaptır.
5. *Divanı Sultan Veled. Takriz: Veled Çelebi (İzbudak)* Önsöz: Feridun Nafiz Uzluk. Yayınlayan: Feridun Nafiz Uzluk. Uzluk Basımevi. 100+ 12+616 s.l Ankara 1941
“Anadolu Selçukileri Gününde Mevlevi Bitikleri: 3”
Not: Kitabın 1-616. sayfaları arası eski yazı metindir. Ayrıca S. Ünver, Uzluk tarafından yazılmış önsöze dikkat çekmekte ve 14.000 beyitten meydana gelen bu büyük eserde hekimlikle ilgili konuların önemini belirtmektedir. (bkz. Cumhuriyet 30.VI.1941 ve Türk Tıp Tarihi Arş. Sayı 19-20, s. 71-72, 1942)
6. *Anadolu Selçuklu Devleti Tarihi*, Ek olarak Uzluk'un açıklamaları, Uzluk Basımevi 328 sahife. Ankara, 1941.
Not: İbni Bibi'nin 1902'de Hollanda Leyden'da Frasça metni Houstma tarafından basılan tarihin Türkçe'ye Nuri Gençosman çevirisi.
Not: Ünver 454 tarafından
7. *Selçuklu Devleti Tarihi*, Recep Ulusoğlu Basımevi, 384 sahife, Ankara 1943.
Not: Aksaraylı Müverrih Mahmut oğlu Kerimeddin'in Farsça olarak yazdığı, dünyada o zaman bilinen 2 nüshası da Türkiye'de bulunan meşhur tarihinin Türkçe çevirisi.
8. *Üretme Yerleri ve Boyalar*, 176 sayfa, 30 resimle birlikte, Ankara 1943.
(Bu konuda dilimizde yazılmış ilk eserdir.)
9. *Laborantlara Bakteriyolojik Araştırmalarda Kılavuz*, 458 sayfa 115 şekille, Ankara 1947.
Sağlık Bakanlığı için.
10. *Ulu Arif Çelebi'nin Rübaileri*, İstanbul, 128 sahife. 1949.
Not: Arif Çelebi'nin 80 rübaisinin Farsça metinleriyle bunların tercümesi ve onun hal tercümesi, “Anadolu Selçukluları Gününde Mevlevi Bitikleri: 4”

11. *Tarih-i Ali Selçuk der Anatoli* “Anadolu Selçuklu Devleti Tarihi”, Metin 96+tercüme, 80+Önsöz XII= 188 sahife. İstanbul, Kemal Matbaası, Ankara Örnek Basımevi. 1952.
Not: Paris Bibliotheque Nationale’deki anonim tek nüsha Farsça Selçukname’nin aslının faksimile baskısı ile Türkçe çevirisi.
12. *Salgın Hastalıklar*, 46 hastalığı ihtiva eden şema ile tanıtım. Ankara 1950.
13. *Sani Zade Ataulah Efendi*, Monografi 24 sf. Ankara 1951.
(14 Mart 1951 Tıp Bayramı dolayısıyla).
14. *Türkiye’de Anatominin Gelişmesi ve Teşrihçi Mahzar Paşa*, Monografi 11 s. Ankara 1953.
15. “*Türk Tıbbiyesinin 748. Yıldönümü Dolayısıyla*”, A.Ü. Tıp Tarihi Enst. No: 2 Monografi, Ankara 1954.
16. *İpecacuanha* (Altın kökü) *Üstüne*, (Ali Münşi’nin eseri) A.Ü. Tıp Tarihi Enstitüsü, Ankara 1954.
17. *Hekimbaşı Mustafa Behçet, Zatı, Eserleri Hakkında Bilgi*, A.Ü. Tıp Tarihi Enstitüsü yayını, Sayı 3, 20 resimle birlikte, 136 sayfa. Ankara 1954.
18. *Hippocrate’in Andı*. (Türkçe, Fransızca İngilizce, Almanca, Farsça, Arapça asılları ile birlikte.), Ank. Üniv. Fak. Yay. No: 67, Ankara 1958.
19. *Fatih Devrinde Karaman Eyaleti Vakıflarının Fihristi*, (Tapu Kadastro Müdürlüğünün Arşiv Belgesi.) Ankara 74+41 = 155 sf. 1958.
20. *Tıbbi Bir Buluşun Hikâyesi*, Ankara Tıp Fak. Yayını, Sayı 125, XVI+ 83 sayfa 15 resim, Ankara 1963.
Not: “Dr. Laennec” adıyla Maurice Cloche’un hazırlayıp senaryo ve konuşmaları Jean Bernard-Luc tarafından yazılan film’in Türkçesi. Ayrıca Feridun Nafiz Uzluk’un Laennec’in tıp tarihindeki önemini anlatan iki yazısıyla birlikte Ana metni Türkçeye çeviren Dr. Hamdi Dilevurgun (1907- 1964).
21. XXV. *Ölüm Yıl Dönümü, Atatürk Çağında Sağlık Hizmetleri ve Eğitiminde Gelişmeler*, Ankara, 1963.
Not: F. N. Uzluk bu açıdan görüşünü şöyle açıklıyor. Cumhuriyet devrinde iki konu Türk tıbbını ilgilendirir. I-1923 Lozan Andlaşması’nda İstanbul’da bulunan Milletler arası Karantina İdaresi (1838-1923)nin lağvedilmesi, bunun yerine Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü kurularak Türk hekimleri tarafından

Türkiye dışından gelecek. II Türkiye’de tababet icrası yalnız Türk uyruklu olanlara ayrılmış bulunması. Yıllardan beri kanayan bir yarada, böylelikle ortadan kaldırılmış oldu.

22. *Genel Tıp Tarihi I*, (Prehistorikten zamanımıza kadar gelişen Tıp Mektep ve mesleklerinden söz açar.) Ankara Üniversitesi Yayını Sayı 68, Güzel İstanbul Matb. 392+ XXV=417 sayfa. Ankara 1958.
23. *Fürüzanfer, Bedi’uz-zaman: Mevlana Celaleddin*. Çeviri ve açıklamalı önsöz. Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Millî Eğitim Basımevi. XXXV+319 s. 2 plan, 1 levha. İstanbul 1963. “Şark-İslam Klasikleri İçin Yardımcı Eserler: No: 2”.
24. *Fatih Sultan Mehmet Zehirlendi mi, Eceli ile mi öldü?* Resimli, 56 sahife. Ankara 1965.
Not: Babinger tarafından yazılan Almanca makalenin ayrıntılı bir giriş ilavesi ile çevirisi.
25. *Hipocrate ve Salerno Tıp Mektebinin Aphorismaları*.(Daremborg), (Ayrıntılı eklerle çeviri), Ankara, 132 sayfa, 1962.
26. *Freningin Manzum Tavsifi*.(La Syphilis), İtalyan hekimi G. Fracastor (1483-1553) tarafından yazılan Latince manzum eserin Türkçeye çevirisidir. Ankara Tıp Fak. Yay. No: 197,228 sf. 53 resim, Ankara, 1969.
Not: Konunun iyi anlaşılması için başına “ölmek üzere olan bir hastalık, Freningin önem kazanması, kaybolmağa yüz tutması hakkındaki yazı ile iki Türk hekiminin Frengi ile ilgili olarak yazdıkları eser hakkında bilgi. Ayrıca Syphilis’in eski dünyada mevcut olup olmadığı, yeni dünyadan mı geldiği hakkında iki makale. Fracastor kitabı Latince olarak yazmış, eseri ünlü frengi uzmanı Alfred Fournier (1832-1914), bunu Latineden Fransızcaya çevirip, 1869 da yayınlanmış; Türkçeye oradan çevrilmiştir.
27. *Doğumunun 1400ncü Yıldönümü Dolayısıyla Fransız Tıp Akademisine Göre Hazreti Muhammed “A.M”in Şuuru Tamdır*.(çeviri).
Not: Ankara 1970, Çevirmen sonuna Fransız Tıp Akademisinin raporunun, Fransızca’sı da aynen konulmuştur. (çeviri ve açıklama).
28. *Kur’anda Tababet* (K. Optiz’den Çeviri), Ank. Tıp. Fak. Yay. Sayı: 240, Ankara 1971.

Not: “Die Medizin im Koran” adlı eserin Türkçeye çevirisidir. Yazar, tarafsız bir görüşle Kur’an’da bulunan tababetle ilgili, sağlıkla münasebeti olan bütün Ayet-i Kerimeleri toplamış bunları şerh ve izah etmiştir. Uzluk eseri çevirirken önemli notları ilave etmiştir.

29. *Ankara Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü Çalışmaları ve Yayınlanmamış Kitaplarım* (54 adet) Monografi, Ankara 1971.

Not: Yayınlar bölümünün sonuna ek olarak açıklamalı bir bölüm eklenmiştir. Son derece ilginç ve F. N. Uzluk’un içinde yaşadığı dramatik ortamı gözler önüne seren bu monografi hakkında ileride açıklama yapılacaktır.

Aslında ayrı bir monografi gibi gözüken bu küçük yayın son kitap “Kur’anda Tababet” kitabına ek olarak yayınlanmıştır. Onun için sayfa sayısı 107-111 + 2 dir.

B- Makaleler

1. “Ayaşlı Şakir Efendi, Rıza Tevfik Bey’e”, *Peyam-ı Sabah*, 17-6-1922 ve 8-7-1922
2. “Mevlevi Tabibleri”, *İkdam Gaz.* İstanbul, 12-6-1339 (1923)
3. “Sultan Veled ve Konya”, *Halk Gaz.* (Konya), 11-7-1923
4. “Konya Ereğlisi”, *İkdam*, 15-8-1923 ve 18-8-1923
5. “Hıfzısıhha-i-Akî”, *Babalık Gaz.* (Konya), 24-10-1923 ve 25-10-1923
6. “Tababet-i Akliye ve Asabiye Cemiyeti Kongresi”, *Babalık Gaz.* (Konya), 10-10-1923
7. “Spor ve Konyalılar”, *Babalık Gaz.* (Konya), 26-10-1923
8. “Çocuklarımızın Himayesi”, *Babalık Gaz.* (Konya), 29- 10- 1923
9. “Dimağ-ı Beşerde Tekellüm Merkezi”, *Babalık Gaz.* (Konya), 20-11-1923 ve 21-11-1923
10. “İnsan Dimağında Konuşma Merkezi”, *Babalık Gaz.* (Konya), 14-12-1923
“Türk Tabeti ve Tasarruf”, *İkdam Gaz.*, 4 Temmuz 1923
11. “Konya Gazeteleri”, *Babalık Gaz.* (Konya), 7-1-1924 40
12. “Ereğli’de Uful Eden Bir Âlim”, *Babalık Gaz.* (Konya), 11-1-1924
13. “Ayrılıklar Münasebetiyle”, *Babalık Gaz.* (Konya), 28-1-1924

14. “Tıbbi İctimalar Terbiyevi Konferans (Hekim Şifai adıyla)”, Babalık Gaz. (Konya), 12-2-1924
15. “Sultan Veled”, Millî Mecmua, 21-2-1924
16. “Avrupa’ya Talebe Göndermek İhtiyacı”, Babalık Gaz. (Konya), 26-2-1924
17. Mevlevilik Menakıbından, Mahfel, 2-3. C. 21-23. 2S-27 Sayı, 7-9,11 (1924)
18. “Türk Tarihi, Rıza Nur Beyin Eseri Hakkında” (Hekim Şifai adıyla), Babalık Gaz. (Konya), 28-4-1924
19. “Konya Şehri”, Babalık Gaz. (Konya,) 3-7-1924
20. “Rıza Dede Efendi” Babalık Gaz. (Konya) 22-7-1924 ve 23-7-1924
21. “Bir Gazetecinin Tahlili Ruhisi”, Babalık Gaz. (Konya), 10-7-1924 ve 11-7-1924
22. “Mevlanazade’den Nasuhizade’ye Mektup”, Babalık Gaz. (Konya,) 6-10-1924
23. “Tababet-i Akliye ve Asabiye Cemiyeti Kongresi”, Babalık Gaz. (Konya), 8-10-1924
24. “Vefatından İki Asır Sonra Şair Nedim’in Kabrinde İhtifal”, Babalık Gaz. (Konya), 20-10-1924.
25. “Asar-ı Mevleviye Müzesi Türk Harsı Etrafında”, Babalık Gaz. (Konya), 22-10-1340 (1924).
26. “Mevlevi Sanatkârları: Ahmet Eflâki Dede” (Hekim Şifai adıyla), Babalık Gaz. (Konya), 9-12 1340 (1924).
27. “Anadolu’da Türk mutasavvıfları: Sultan Veled”, Millî Mecmua, 9-11. Sayı. 2-3 1340 (1924).
28. “Sultan Veled (Hekim Şifai adıyla)”, Babalık Gaz. (Konya), 4-3-1340 (1924).
29. “Ayaşlı Şakir Efendi İçin Açık Mektup”, Babalık Gaz. (Konya), 15-5-1925.
30. “Osmanlı Müellifleri” (Yayını dolayısıyla), Babalık Gaz. (Konya), 7-8-1925.
31. “Şahip Ata Fahreddin Ali” (Rıza Nur Beyin Türk Tarihi Cilt 5, S.5’de izah vardır.), (Hekim Şifai adıyla), Babalık Gaz. (Konya), 5-8-1925 ve 6- 8-1925.
32. “Felc-i Umumi “Paralizi Jeneral” ile Dimağ Frengisi Arasında”, İstanbul. Seririyatı, (İhsan Şükrü - Aksel) ile 6.cı sene No:7 Ekim 1925.
33. “Sultanu’l-Ulema’nın Sandukası Hakkında” (Hekim Şifai adıyla), Babalık Gaz. (Konya), 5-3 1926.
34. “Dispanserde Bir Gün”, Babalık Gaz. (Konya), 11-10-1926 ve 12-10-1926.

35. “Şair Fasih Ahmet’in Mektubu” (Hekim Şifai adıyla), Babalık Gaz. (Konya), 15-4-1927.
36. “Kalb Hastalıkları ve Ani Ölümler”, Babalık Gaz. (Konya), 4-5-1927 ve 5- 5- 1927.
37. “İrade Hastalıkları”, Babalık Gaz. (Konya), 15-5-1927.
38. “Almanya Haberleri”, Babalık Gaz. (Konya) 4-7-1927.
39. “Teşhis ve Tedavi Muhtırası”, Babalık Gaz. (Konya), 1-10-1927.
40. “Yeni Frengi Tedavisi Nedir”, Babalık Gaz. (Konya), 2-1-1928.
41. “Düşünceler, Temenniler”, Babalık Gaz. (Konya), 9-2-1928.
42. “Mes’udiye Himaye-i Etfal Kongresi”, Babalık Gaz. (Konya), 20-2-1928.
43. “Plazmakinin (Sıtmanın Yeni İlacı)”, Babalık Gaz. (Konya), 26-2-1928.
44. “Deste Gül, Kitap Tahlili”, Babalık Gaz. (Konya), 10-6-1928.
45. “Konya’ya Ait Güzel Bir Şiir”, Babalık Gaz. (Konya), 21-11-1928.
46. “Tıp Fakültesi Neşriyatı”, Babalık Gaz. (Konya), 13-2-1929.
47. “Acıklı Bir Ölüm” (Bay Sungur Adıyla), Babalık Gaz. (Konya), 11-10-1929.
48. “Kızıl Hastalığına Tutulmamak için Aşılınmak Lazımdır”, Babalık Gaz. (Konya), 14-9-1928.
49. “Üçüncü Millî Tıp Kongresi”, Babalık Gaz. (Konya), 22-7-1929.
50. “İhtifalci Mehmed Ziya Bey” (Bay Sungur adıyla), Aksaray Gazetesi (Konya), 23-4-1930.
51. “Can Pazarı” (Bay Sungur adıyla), Aksaray Gazetesi (Konya), 28-6-1930.
52. “Çayırılı Hanımlar, Sıtma Yapan Ocaklar”, Aksaray Gazetesi (Konya), 11-6-1930.
53. “Tamir mi, Tahrib mi”, Aksaray Gazetesi (Konya), 16-7-1930.
54. “Kuduz Hastalığı” (Bay Sungur adıyla), Aksaray Gazetesi (Konya,) 30-3-1930 ve 6-8-1930.
55. “Kuduz Hastalığı”, Aksaray Gazetesi (Konya), 3-9-1930.
56. “Babalık Sahibi Mahzar Bey Öldü”, Aksaray Gazetesi (Konya), 10-9-1930.
57. “Sıtma”, Aksaray Gazetesi (Konya), 23-7-1930; 20-7-1930; 13-8-1930; 20-8-1930; 27-8-1930; 3 9-1930; 17-9-1930; 24- 9-1930 ve 29-9-1930.
58. “Bu Gebe Bir Kadının İdrarındır” (Bay Sungur adıyla), Aksaray Gazetesi (Konya,) 4-2-1931.

59. “Kırılmış Bacak Bir Günde Nasıl İyi Olur” (Bay Sungur adıyla), Aksaray Gazetesi (Konya), 11-2-1931.
60. “Hekimbaşının Muzipliği” (Bay Sungur adıyla), Aksaray Gazetesi (Konya), 18-2-1931.
61. “Şerefli Bir Çekiliş: Müzeler Müdürü Halil Ethem Beyin Takaüd Olması Üstüne”, Aksaray Gazetesi (Konya), 11-3-1931.
62. “Son Asır Türk Şairleri, İbnülemin Mahmut Kemal Beyin Eseri Dolayısıyla”, Aksaray Gazetesi (Konya), 22-4- 1931 ve 8-4-1931.
63. “Aksaray Darüşşifası”, Aksaray Gazetesi (Konya), 201, 1931, s. 2-4.
64. “Çocuk Bayramında Dilekler, Düşünceler”, Aksaray Gazetesi (Konya), 22-4-1931.
65. “Boğmaca: Gök Öksürük”, Aksaray Gazetesi (Konya), 3-6-1931 ve 10-6-1931.
66. “Beyin Zarı İltihabı: Menenjit”, Aksaray Gazetesi (Konya), 1-7-1931; 8-7-1931 ve 16-7-1931.
67. “Hamam Boğazı”, Aksaray Gazetesi (Konya), 22-7-1931.
68. “Dizanteri”, Aksaray Gazetesi (Konya,) 5-8-1931 ve 13-8-1931.
69. “Amip Dizanterisi”, Aksaray Gazetesi (Konya), 19-8-19 1931.
70. “Tifo: Karahumma”, Aksaray Gazetesi (Konya), 26-8-1931; 2-9-1931 ve 9-9-1931.
71. “Babalık 22 Yaşında”, Aksaray Gazetesi (Konya), 20-1-1932.
72. “Zehirlenmelere Yardım”, Aksaray Gazetesi (Konya), 30-3-1932.
73. “Aksaraylılar Allahaismarladık”, Aksaray Gazetesi (Konya), 27-4-1932.
74. “Münih’ten Aksaray’a Selam”, Aksaray Gazetesi (Konya), 1-2-1933.
75. “Türk Ahileri”, Aksaray Gazetesi (Konya), 31-9-1933.
76. “Selçuk Veziri Sahip Ata ve Oğulları” (Yağıbasan adıyla), Babalık Gaz. (Konya), 13-5-1935 ve 16-5-1935.
77. “İslam Tıbbında Farmakoloji ve Seydilanî Nebatalar”, Türk Tıp Tarihi Arş.,1:10-14 1935.
78. “Şerifoğlu Yedigârı”, Türk Tıp. Tar. Arş., 2:49-55 1935.
79. “Hekimbaşı Mustafa Behçet Efendi’nin Kitapları ve Bitik Sevgisi Bitik Evleri”, Türk Tıp Tarihi Arş., 3:87-102 1935.

80. “Şerif Oğlu Yedigari'nin Yazılma Yılı ve Umur Bey Çelebi”, Türk Tıp Tarihi Arş., 3: 118-121 1935.
81. “Cholera Risalesi”, Türk Tıp Tarihi Arş., 4(1): 145-156 1935.
82. “Prof. Dr. Phil. Karl Süsseim”, Türk Tıp Tarihi Arş., 4: 160-163 1935.
83. “Basma İlk Türk Kitabı ve Şanizade Tabib Ataullah”, Dirim, 11(5): 144-146, Dirim, 11(6): 180-183 1936.
84. “Şerif Oğlu Yedigari ve Gazi Umur Bey” Türk Tıp Tarihi Arş., 6: 34-38 1937.
85. “Bir Türk Hekimi ve Tıbbı Dair Manzum Bir Eseri”, Türk Tıp Tar. Arş., 6: 45-52 1937.
86. “Şanizade'nin Mezartaşı”, Türk Tıp Tarihi Arş., 6: 55-57 1937.
87. “Eski Viyana Tıp Talimi ve Onun Adli Sultan Mahmud Zamanında İstanbul'da Yayılması.” (Karl Süsseim'den çeviri), Türk Tıp Tarihi Arş., 1: 14-20 1935; Türk Tıp Tarihi Arş., 2: 60-63 1935; Türk Tıp Tarihi Arş., 3: 106-111 1935; Türk Tıp Tarihi Arş., 4: 156-160 1935; Türk Tıp Tarihi Arş., 5: 15-18 1937; Türk Tıp Tarihi Arş., 6: 40-44 1937; Türk Tıp Tarihi Arş., 7: 76-82 1938.
88. “Ejderha”, Türk Tıp Tarihi Arş., 6: 82, 1937.
89. “XIX. Asır Basında Mısır Maarifi ve İlk Tıp Mektebi”, Dirim, 12(6): 282-285, 1937.
90. “İstanbul Tıbbiyesi İçin Avrupa'dan İlk Getirilen Hekim”, Dirim, 12 (4): 204-207, 1937.
91. “Eşşeyhürresis”, Büyük Türk Filozofu ve Tıp Ustası İbni Sina, Bölüm 11, sf.1-13 T.T.K Yayınları VIII. Seri No.1, Ahmet Halit Kitabevi, İstanbul 1937.
92. “İbni Sina ve Bazı İslam Tabiplerinin Yabancı Dillere Tercüme Edilen Eserleri”, Büyük Türk Filozofu ve Tıp Üstadı İbni Sina, Bölüm 11. sf. 13-20 T.T.K. Yayınları VII. Seri No.1, Ahmet Halit Kitabevi, İstanbul 1937.
93. “Girid'in Kalaazarla (çeviri) Hanya Şehrinde Kalaazarla Mücadele Usulleri”, Tedavi Kliniği ve Laboratuvarı, Tom. 9 No: 35 1938.
94. “Plazmodyum Ovale (Stephens) Hakkında” (çeviri), Tedavi Kliniği ve Laboratuvarı, Tom. 9 No: 27 1937.
95. “Habeşistan'daki Askeri Esnasında Kıt'aların Sıhhi ve Sağlık Durumu” (çeviri), Sıhhiye Mecmuası, No:92 1938.

96. “Konya Revüsü Direktörlüğüne: Mektubat-ı Mevlana” (Karşılık), Konya Dergisi, Cilt 2. Sayı 16-17, 1937.
97. “Mektubat-ı Mevlana’ya Dair”, Ekekon Gaz. (Konya), 16-6-1938.
98. “Mecalis-i Seba-i Mevlana Hakkındaki İtiraza Karşılık.”, Konya Dergisi, 2.C., 22-23. 6-7.1938, s. 1243- 1250.
99. “Karaman Oğlu İbrahim Bey İmareti; Vakfiyesindeki Şehid Hekimler ve Bazı Düşünceler”, Türk Tıp Tarihi Arş.,8: 97-100 1939
100. “Şanizade Ataullah: El-kitab-ül Hamis Fi Zikril Edviye”, Türk Tıp Tarihi Arş., 12: 115-127 1929.
101. Türk Tıp Tarihi Arş., 13:46-56 1939.
102. Türk Tıp Tarihi Arş., 14: 89-96 1939.
103. Türk Tıp Tarihi Arş., 15: 173-182 1940.
104. “Konyalı Şeyh Sadreddin’in Ölüm Tarihi ve Vasiyetnamesi Bulundu”, Babalık Gaz. (Konya), 8-2 1943 Bir sertifika Türk Tıp Tarihi Arş., 6. Sayı 21-22, s.l-S. 1943 “Mevlana’yı Anarken”, Babalık Gaz. (Konya), 17-12-1942.
105. “Becel Hastalığı”, Sıhhiye Mecmuası, No:9 1943.
106. “İlaçların ve Zehirlerin Farmakolojik Muayenesi Hakkında (Paul Pawlewka’dan çeviri)”, Hıfzısıhha ve Tecrübi Biyoloji Mecmuası, C.4 Sayı 4, 1943.
107. “Ord. Prof. Dr. Server Kamil Tokgöz (1881-1943)”, Türk Hijyen ve Tecrübi Biol. Derg. 46 (3-6): 1-8 1943.
108. “Mesnevi Tercümesi Hakkında”, Tasvir Gaz. (İstanbul), 4-10-1945; 10-10-1945; 20-10-1945; 31 10-1945.
109. “Tahrif mi, Cevab mı”, Tasvir Gaz. (İstanbul), 10-7-1946; 31- 7-1946 ve 11-9-1946.
110. “Mevlana’yı Andık”, Babalık Gaz. (Konya), 19-12-1946.
111. “Tıp Tarihi Açış Dersi”, Ankara Tıp Fakültesi 1946, (Genel Tıp Tarihi (1958) Giriş Yazısı (bkz. Yayın 22).
112. “Gez Dünyayı, Gör Konya’yı”, Konya’lılar Gecesi 7-5-1948.
113. “Mevlevi Şeyhi Süleyman Efendi ve Şair Enis Behiç (Koryürek)”, Zafer, 1-12-1949.
114. “Konya Dergisi’ndeki Bir Makale”, Babalık Gaz. (Konya), 30-9-1937.

115. “Şeyh Sadreddin-i Konevi (673. Ölüm yılında)”, Ekekon Gaz., 28-7-1947; 30-7- 1947 ve 1-8-1947.
116. “Sadreddin-i Konevi’nin Ölüm Yılı”, Babalık Gaz. (Konya), 22-7-1947.
117. “Mülga Kütahya Mevlevi Dergâhı Binası Satılıyor mu?”, Ekekon Gazetesi, 25-8-1947.
118. “Konya’da Selçuklular Devri Eserleri İçin Akademi Açılmalıdır.”, Ekekon Gaz., 25-8-1947.
119. “Konya’yı İlgilendiren Değerli Bir Eser, Paris Millî Kütüphanesi’ndeki Selçuk-nâme ve bundan öğrendiğimiz tarihi gerçekler.”, Ekekon Gaz., 8-10-1947 ve 13-10- 1947.
120. “National Gallery de Fatih’in 154 Resmi”, Yeni Sabah (İstanbul), 21-8-1949
121. “Mevlana’nın Ölüm Yılı Dolayısıyla”, Ekekon Gaz., 9-1-1948 ve 12-1- 1948.
122. “Tıp Bayramı: Genç Tıbbiyelilere Armağan”, Kudret Gaz., 14-3-1949.
123. “Mevlana”, Ulus, 17-12 -1948.
124. “Ankara’da Refik Saydam Merkez Hıfzısihha Müessesinde Yapılan Çiçek Aşısı Usulü”, Türkiye’de Çiçek Aşısı ve Tarihi (editör: Süheyl Ünver) İstanbul, 1948, 2.130-131.
125. “Tıp Tarihi Niçin Okuyoruz”, Ank. Tıp Fak. Mec., 2: 97-107 1948.
126. “Ortaçağ Eczacılık Tarihine Kısa Bir Bakış ve “İlk Bitiksel Droglar Eseri Hak-kında”, Dirim, 23: 277-279 1948.
127. “Kolera Epidemisi Tarihi”, Türk Hijyen ve Tec. Biol. Derg., 8(1): 1-30, 1948.
128. “Çiçek Aşısı -ve Türkler”, Dirim, 24: 82-86 1949.
129. “Ebubekr der Söhn Des Zeki, Genarım Sadri Kunevi Ein Arzt Aus Der Zerr des Ananatolischer des Ashubbensliches”, Acta Medica Turcica, 1: 29-37, No:2 1949.
130. “Tabib Şanizade Mehmet Ataullah”, Poliklinik, 16: 29-30 1950.
131. “Bursalı Tabib Mevlevi Ömer Şifai Dede”, Dirim, 25: 170-175 1950.
132. “Şerafettin Mağmumi”, Dirim, 25(8): 268-273 1950.
133. “Bursa Bimaristanı Başhekimi Mahmut Efendi ve İstinsah Ettiği İki Eser: Bil-gili Hekimle Şartlatan Tabip”, Dirim, 25 (1): 43-46 1950.
134. “Bursalı Hekim Ali Münşi Efendi”, Dil Tarih Coğrafya Fak. Der., 70): 329-337 1950.

135. "Hattat Olarak Sabuncuoğlu Şerafettin", *Dirim*, 26 (9-10): 188-195 1951.
136. "Neuendeckte Gedichte von Eflaki Dede und Sultan Veled", *Milletlerarası XXII. Müsteşrikler Kongresi. (International Congress of Orientalist.)*, İstanbul, September 15- 22, 1951..
137. "Les Bases d'Histoire de la Medecine Turque", *Acta Medica Turcica (Ankara Üniversitesi)*, 3: 9-15 1951 (S. Ünver ile).
138. "Ölümünden 9 Yıl Sonra Ordu Hekimbaşısı Yapılan Bir Tabibimiz (Abbas Vesim Efendi)", *Dirim*, 26 (1- 2): 18-25 1951.
139. "Medical Education in Turkey", *Acta Medica Turcica*, 3: 31 - 34 1951.
140. "Anatominin Nefis'in Küçük Gelişmesi: Dolaşımı Bulması", *Ank Üniv. Tıp Fak. Mec.*, 15: 350- 351 1952.
141. "Ortaçağdaki İslam Hekimlerine göre Phitisis", *Dirim*, 27: 43-50 1952.
142. "Konya Belediyesi Sultan'ül Ulema Medresesini Restore Ederek Hatasını Tamir Etmelidir", *Yeni Konya Gaz. (Konya)*, 7.9-5 1952.
143. "Ambroise Pare", *Dirim*, 27: 510-515 1952.
144. "Türk Tıp Tarihi Esasları", *Tıbbiyeli. Özel Sayı*, sayfa 9-15 1953.
145. "Hekimbaşı Gavruddinzade Şemsettin", *Dirim*, 28 (10): 374-379 1953.
146. "Meslek Hatasıyla Öldürüldüğü İddia Edilen Fakat Aslı Olmadığı Anlaşılan Bir Hadise", *Dirim*, 28 (5): 164-169 1953.
147. "Bursalı Ali Münşi: İpecacuanha Üzerine İlk Monografi", *Sağlık Derg.*, 27:401-406 1953; *Sağlık Derg.*, 27: 577-584 1953; *Sağlık Derg.*, 27:654-657 1953; *Sağlık Derg.*, 27:654-657 1953.
148. "Hekimbaşı Mustafa Behçet Efendi ve Eserleri", *Dirim*, 29 (5-6): 142-148 1954.
149. "Hekimbaşı Mustafa Behçet", *Türk Yurdu*, No: 4 (237), s.230-321, Ekim 1954.
150. "Eczacılığın ve Bunlar Arasında Türk Eczacılığı Tarihi Üzerinde Bir Araştırma", *A.Ü. Eczacı Yıllığı*, 1954.
151. "Die Monographie Über Die Chinasinde Eines Türkisehen Arztes Names Ali Munşi aus Bursa XVII Jahrhundert Gestorben im Jahre 1733/34", *Annales de Universite d'Ankara*, Vol. IV:261 272, Ankara 1949-1957.
152. "Ankara Tıp Fakültesinin Kuruluşu Hakkında Kısa Tarihçe", *Dirim*, 29 (3-4): 83-98 1954.

153. “1900 Yılında Konya’da Açılan Guraba Hastanesi”, *Dirim*, 29 (1-2): 29-33, 1954.
154. “Şair ve Fikir Adamlarımızın Elyazısı, Mühürleri”, *Türk Dili*, Cilt II, Sayı 24, s. 785-791, Eylül 1953.
155. “Lamil’nin Latifelerinden”, *Türk Dili*, Cilt IV, Sayı 46, s. 331- 334, Temmuz 1955.
156. “Ölümünün 681. Yıldönümü Dolayısı ile Mevlana”, *Zafer Gaz.* (Ankara), 21-12-1954.
157. “Mevlana’da Türkçe Sevgisi”, *Türk Dili*, C, 4 Sayı 41, s.270-279, 1955.
158. “Mevlana Enstitüsü”, *Zafer Gaz.* (Ankara), 19-12-1955.
159. “Mevlana Enstitüsü”, *Yeni Konya Gaz.* (Konya), 20-12-1955.
160. “Fatih Devrinde Şarabı Hokne Ettirerek Sarhoş Olan Bir Şair. (Melihi)”, *Türk Dili*, Cilt IV, Sayı 42, s. 609-611 Temmuz 1955.
161. “Hakim Şeyhi’nin Öz Adı ve Babasının Dedesinin Adları; Göz Sayrılıklarında Kullandığı Özel Emi”, *Türk Dili*, Cilt IV, Sayı 4, s. 468-474, Mayıs 1955.
162. “Nurullah Ataç”, *Türk Dili*, Cilt VI, Sayı 70, s. 555-557, Temmuz 1957.
163. “Les Bases d’Histoire de la Medecine Turque”, *Ask. Tıp Derg.*, (Özel Sayı, 73) sf. 30- 36 1955 (S. Ünver ile).
164. “Eczacılar, Türk Eczacıları Tarihi Üstüne Bir Araştırma”, *Dirim*, 30(1): 35-40 1955.
165. “Die Monographie über die Diunarinde von Ali Münchi aus Bursa”, *Acta Medica Turcica*, 7: 67-92 1955.
166. “Mevlana’da Tıp Konusu”, *Zafer Gaz.* (Konya), 15-3-1957.
167. “Mevlana”, *Fetih Gaz.* (İstanbul), 20-12-1957.
168. “Mevlana’nın Doğum Yılı Üstüne Bir Araştırma”, *Türk Düşüncesi*, 8,10.C.ç, 12.2 Sayı, 11.1957, 2.1959, 11-15:31-37.
169. “Tebriзли Şems Kayıp mı Oldu, Şehit mi Edildi?”, *Yeni Gün Gaz.* (Ankara), 16-12-1958.
170. “Tebriзли Şems ve Mevlana”, *Zafer Gaz.*(Ankara), 17-12-1958.
171. “Ölümünün 687. Yıldönümü dolayısıyla Mevlana ve Yunus Emre”, *Ulus Gaz.* (Ankara), 18-12-1960.
172. “Ahi Türkoğlu Çelebi Hüsameddin”, *Kudret Gaz.* (Ankara), 17.12.1960.

173. “Mevlana’nın 687 ncı Ölüm Yıldönümü Dolayısıyla Ahi Türkoğlu Çelebi Hüsamettin”, Kudret Gaz. (Ankara), 17-18.1960.
174. “Hekimler için Panteon mu, Yoksa Heykel mi Yaptırmalı?”, Dirim, 35 (9-10): 250-259 1960.
175. “Prof. Dr. Hamdi Suat Aknar”, Neşter, Cilt 5. Sayı25-27 1961.
176. “Ecz. Nurettin Yatman”, Dirim, 37: 370-372 1962.
177. “Ankaralı Hekim Nidai”, Selamet, Haziran 1962.
178. “Mevlana ve Yunus Emre”, Zaman Gaz. (Konya), 19-12-1960.
179. “Mevlana ve Yunus Emre”, Ulus Gaz. (Ankara), 18-12-1960 Büyük annemden dinlediğim atasözleri VIII Türk Dil Kurultayı bildirileri.
180. “Celaleddin-i Rumi, Mevlana”, Türk Ansiklopedisi, Cilt X, sf.106- 117, 1960.
181. “Türkiye İçin Yazılmış Bilimsel Eserler ve Yazarları”, Türk Yurdu, C: 2 Nr: 6 (288), Eylül 1960, s. 58-59.
182. “Türk Dili Egemenliğinin 684. Yıldönümü”, Türk Yurdu, C: 3, No: 1 (295), Nisan 1961, s. 36-37.
183. “Karaman’da Türk Dil Bayramı”, Türk Yurdu, C: 3, No: 2 (296), Mayıs 1961.
184. “Karamanoğlu Mehmet Bey’in Heykeli”, Türk Yurdu, C: 3, No: 3-4 (297), Haziran-Temmuz 1961, s. 27.
185. “XIV. Yüzyıl Mevlevi Şairlerinden Eflaki Dede’nin 600.Ölüm Yıldönümü Dolayısıyla: Ahmet Eflaki Dede”, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı, (Belleten), Ankara TTK, Basımevi Ankara 1961, 2 bs. 1988, s. 275-309.
186. “Mevlana ve Yunus Emre”, Türk Yurdu, 2 C., 10. (292) Sayı, 1, s. 20,1961
187. “Ölümünün 688.Yıldönümü Dolayısıyla Mevlana ve Mesnevi”, Kudret Gaz. (Ankara), 17/18-12 1961.
188. “Karaman’dan Türk Dil Bayramı”, Folklor Araştırmaları, Cilt 7, Sayı 156, s.2778-2779, 1962.
189. “Mevlana’nın 689. Ölüm Yıldönümü Dolayısıyla Mevlana ve Tebriz’li Şems”, Zafer Gaz. (Ankara), 19/20- 12-1962.
190. “Karamanoğulları Hakkında İki Ağıt”, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten, T.T.K. Basımevi Ankara 1962, s. 67- 99, 2b. Ankara 1988.
191. “Diyarbakirli Büyük Hekim Aetius”, Neşter, 7(1-2): 7-10 1963.

192. “Geciken Bir Cevaba Cevabım”, *Dirim*, 38(7-8): 305-311 1963 *Dirim*, 38(9-10): 387-391 1963.
193. “Taş Yazıtlarda Türkçe Vakfiyeler, Arapça Yazılardaki Türkçe Söz ve Şiirler”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten*, 1963, sf. 251-267, Ankara 1963, 2b. 1988.
194. “Ölümünün 689’uncu Yıldönümü Dolayısıyla Mevlana Tesirleri”, *Türk Yurdu*, C:3, No: 6 (300), s. 38- 39, Temmuz 1963.
195. “Mesnevi’nin Batıdaki Tercümeleri”, *Türk Yurdu*, C: 3, No: 8-9-10, s. 30- 33, Temmuz 1964.
196. “İstanbul’un Fethi”, *Türk Yurdu*, C: 4, No: 6 (312), Haziran 1965, s. 6- 10.
197. “Bilinen Bir Tıp Kitabının Yeni Bir Yazması Hakkında”, *Dirim*, 39 (7-8): 236-238 1964.
198. “Şair Mu’ini: Mustafa’nın Mesnevi Çevirisi: Mesnevi-i Muradi”, X. Türk Dili Kurultayı (Bilimsel Bildiri), s. 113-142, Ankara, 1964.
199. “Hekimbaşı Yalısı”, *Vakıflar Dergisi*, IX: 251-260 1965.
200. “Cerrahinin Taş Devri”, *Ankara Tıp Fak. Mec.*, 18: 939-953 1965.
201. “Diplomat Bir Tabib: Maurocordato” (çeviri), *Ankara Tıp Fak. Mec.*, 19: 1015-1526 1966.
202. “Charles Richet (1850-1935)”, *Ankara Tıp Fakültesi Mec.*, 19: 649-655, 1966.
203. “Metapsişik Bilimi”, *Ankara Tıp Fakültesi Mec.*, 19: 656-668, 1966.
204. “Leanneç 1-11”, *Ülkemiz*, Sayı: 2-3. 1966.
205. “Tevfik Sağlam Hakkında”, *Tevfik Sağlam Anı Kitabı*, sf. 163- 174, İstanbul 1966.
206. “1881’den 1925’e Kadar Paris Tıp Fakültesi, Fizyoloji Laboratuvarı Çalışmaları (Charles Richet’den çeviri), *Ankara Tıp Fakültesi Mec.*, 19: 984-1000 1966.
207. “Mesnevinin Batıdaki Tercümeleri”, *Türk Yurdu (Mevlana Özel Sayısı)*, 3, C 8-10. Sayı. 7. 30, 33 S., 1964.
208. “Ölümünün 691.Yılı Dolayısıyla Mevlana’da Tıp Konuları”, *Adalet Gaz. (Ankara)*, 21, 22-12-1964.
209. “Konya’da Mevlana Enstitüsü”, *Adalet Gaz. (Ankara)*, 13,17-1-1966.
210. “Mevlana ve Yunus Emre”, *Türk Yurdu (Yunus Emre Özel Sayısı)*, S. Sayı 319, s. 8-12, 1966.

211. “Konya’da Mevlana Enstitüsü”, Türk Yurdu, 5. C., 2. Sayı, 2. s. 1-6, Şubat Cilt 1966.
212. “Konya’da Mevlana Enstitüsü”, Çağrı, C. 10, Sayı 101, s. 8-18, 1966.
213. “Sultan-ül Ulema”, Ülkemiz, 7. Sayı 12, 1966, s. 12-13.
214. “Ulu Arif Çelebi ve Metapsişik Olaylar”, Ülkemiz, 4. Sayı, 9. 1966, s.4-5.
215. “Sultan Veled Hazretlerinin Sema Hakkında Söyledikleri”, (29 beyitli manzumenin tercümesi.) Ülkemiz, Sayı 10, s.3-4 1966.
216. “Doktor Hulki Amil Keymen’in Ardından”, Zafer Gaz. (Ankara), 14-5-1968.
217. “Mevlana ve Yunus Emre”, Sümerbank, 6.C., 67. Sayı, 1. 1968, 13-17.5.
218. “Ölümünün 696.Yıldönümü Dolayısıyla Büyük Mevlana”, Zafer Gaz. (Ankara), 19-12-1969.
219. “Hz. Mevlana ve Yunus Emre”, Önasya, 5. C, S7 Sayı, 5, s. 6, 1970.
220. “Frengi Sirayet Tarzı Tarihçesi”, 1-11 Ülkemiz, Sayı: 9-10, s. 4-5 1967.
221. “Zahire-i Harzemşahi”, Dirim, 42: 134-137 1967.
222. “Abdülhak Molla’nın Terimleri”, Dirim, 42: 278-279 1967.
223. “Tıp “İlk Açılan Tıbbiyemiz Şanizade’nin Anatomi Kitabı”, Ankara Tıp Fak. Mec., 20: 674-689 1967.
224. “Dr. Hulki Amil Keymen”, Dirim, 43: 105-107 1968.
225. “Anestezi Önceki Cerrahlık”, (Çeviri) Ankara Tıp Fak. Mec., 21: 1285-1291 1968.
226. “Harp Sağlığı Raporları ve Bunların Önemi”, Ankara Tıp Fak. Mec., 21: 1292-1296 1968.
227. “Habeşistan’daki Askeri Hareket Sırasında Kıtaların Sıhhi Teşkilatı” (Çeviri), Ankara Tıp Fak Mec., 21: 1296-1311 1968.
228. “Doktor Hulki Amil Keymen’in Ardından”, Zafer Gaz. (Ankara), 14.5.1968.
229. “Marifetname Nushaları: Şeyh İbrahim Hakkı”, Çeşitli Yönleri ile Erzurum, s. 218- 230, 1968.
230. “XVIII Yüzyıl Fikir Adamlarından Erzurumlu İbrahim Hakkı”, XXI. Ulusal Verem Savaş Derneği Kongresi Çeşitli Yönleri ile Erzurum, Ankara, Yeni Desen Matbaası sf. 231-240 1968 253 bis.
231. “Germiyanoglu Yakup Bey’in Vakfiyesi”, Vakıflar Dergisi, Sayı VIII, 71-111, 1969 (20 Resim, 3 Şekil, 2 Fotokopi).

232. “İlk Hıristiyan Hastaneleri ve Sağlık Tesisleri”, Ankara Üniversitesi Tıp Mecmuası, 22: 630-648 1969 (A. Terzioğlu ile).
233. “İskenderiye Kütüphanesi Müslümanlar Tarafından Yakılmamıştır”, Ankara Üni. Tıp Fak. Mec., 23: 841- 860 1970. Vakıflar Dergisi IX: 419-452, 1971, (A. Terzioğlu ile).
234. “Hekimbaşı Mustafa İzzet Efendinin Bilinmeyen Bir Eseri”, Ankara Üni. Tıp Fak. Mec., 23: 568- 582 1970.
235. “Moses Hamon, Kanuni Sultan Süleyman’ın Yahudi Başhekimi”, (Uriel Heyd’den çeviri) Ankara Üniv. Tıp Fak. Mec., 23: 306- 327 1970.
236. “Hz. Mevlana ve Yunus Emre”, Önyasa, 5. C., 57. Sayı, 5. 1970. G.S.
237. “Krankenhausbauten des Ilkhane der Türkmenische Akkoyunludynasite und der Timuriden in Kleinasien, Persian und Afganistan” Annales de l’Univ. d’Ankara, Vol. X: 1-22, Ankara 1970. (A. Terzioğlu ile).
238. “Herman Boerhaave (1668-1738) und Die Übersetzung Seines Verkes “Abhorsim de Congroscendis” aus Türkisch Durch Osmanische Hofartzt Abdülaziz (1735-1784) Sohn vor Suphi” Annales de l’Univ. d’Ankara, 23-48 (1964) Ankara 1970.
239. “Hipokrat Yemini”, Dirim, 45 (1): 35-37 1970.
240. “Edirne Kitaplığındaki Tıp Yazmaları”, Edirne Armağanı, sf. 321-335 Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara 1970.
241. “Dr. Rodoslu Ahmet Remzi Paşa”, Dirim, 46 (12): 500-503 1971.
242. “Mevlevi Hilafetnameleri”, Vakıflar Dergisi, IX: 383-399, 1971.

F. Nafiz Uzluk ile İlgili Kaynaklar

1. Başar, Zeki, “Ölümünün 1. Yıldönümünde Prof. Dr. Feridun Nafiz Uzluk (1902-1974)”, *Dirim*, Tom 50, Sayı 9, (1975), s.440-444.
2. Erdem, Fethi: *Türk Hekimleri Biyografisi*, İstanbul 1948, s.236-237.
3. Öncel, Öztan, *Prof. Dr. Feridun Nafiz Uzluk ve Tıp Tarihi. Tıbbi Etik Yıllığı*, II, (Yayınlayan: Arslan Terzioğlu), İstanbul 1992, s.98-101.
4. Terzioğlu, Arslan, “Feridun Nafiz Uzluk”, *Nachrichtenbl. Deutsch. Ges. Geschichte der. Medizin, Naturwissenschaft und Technik*. Jg. 25, Heft 1, Mai 1975, s.14-15.
5. Terzioğlu, Arslan, “Feridun Nafiz Uzluk”, *Dirim*, Yıl 70, sayı 10-12, 1995, s. 246-249.